

Transformatie naar Eco Factory

20 december 2024, 13:43

Ann Debaere

"Eco kan een manier zijn om erboven uit te steken."

Met het Make The Future-programma begeleiden Agoria en Sirris bedrijven stap voor stap naar de erkenning tot ‘Factory of the Future’. Dit traject focust op zeven transformaties die essentieel zijn voor deze erkenning. In deze interviewreeks belichten we elke ransformative samen met één of meerdere expert(en) uit het veld. Deze keer vertellen Isabel Zaghet, expert Environment & Climate Policy Building Technology, en Veerle Van Steen, expert Environment bij Agoria, over de ransformative naar een ‘Eco Factory’.

Dag Isabel en Veerle. Wat houdt de transformatie ‘Eco Factory’ precies in?

Veerle: In het traject naar een Factory of the Future merken we dat bedrijven snel denken aan digitalisering of het optimaliseren van productiesystemen. Duurzaamheid wordt soms over het hoofd gezien. Ons doel is om bedrijven te helpen om hier stappen in te zetten, door hen wegwijs te maken in de (vaak vele) Europese regels en duurzaamheidspraktijken.

Isabel: Een ‘Eco Factory’ is een bedrijf dat bekommerd is om het leefmilieu, een bedrijf dat werkt aan duurzame ontwikkeling. Dit gaat verder dan energie besparen of afval verminderen. Denk bijvoorbeeld aan het hergebruiken van grondstoffen, duurzaam verpakkingsmateriaal of het gebruik

van hernieuwbare energie. Dit gaat over de hele keten: van toelevering van primaire materialen,

met regelgeving en circulaire processen te maken

Bedrijven die in de eco-transformatie investeren, worden niet alleen duurzamer, maar vaak ook efficiënter en competitiever.

Isabel Zaghet, *Expert Environment & Climate Policy Building Technology bij Agoria*

Hoe begint een bedrijf aan deze transformatie?

Veerle: We hebben een evaluatiesysteem ontwikkeld waarmee bedrijven hun duurzaamheidsprestaties kunnen meten. Dat werkt eenvoudig: je vult in hoe je scoort op indicatoren zoals energieverbruik, afvalbeheer of het gebruik van circulaire materialen. Vervolgens krijg je inzicht in waar je staat en wat je volgende stappen kunnen zijn.

Bedrijven die onzeker zijn over bijvoorbeeld hun materiaalgebruik of wettelijke naleving, begeleiden wij op maat, of het nu gaat om kmo’s of multinationals. We bieden bijvoorbeeld workshops over afvalvermindering of circulaire verpakkingen of inzicht in duurzaamheidspraktijken.

Praktische voorbeelden:

- Afval verminderen: Een bedrijf merkte dat het veel materiaal verspilde bij de productie. Door betere kwaliteitscontroles konden ze minder scrap produceren.
- Energie besparen: Een metaalbedrijf plaatste een warmtepomp om restwarmte te hergebruiken. Resultaat: lagere kosten én minder CO2-uitstoot.
- Verpakking verbeteren: Een kmo vroeg zijn toeleverancier om verpakkingen herbruikbaar te maken. Dit kwam niet alleen het milieu ten goede, maar versterkte ook de klantrelatie.

Door ervaringen uit te wisselen en samen te werken, boeken bedrijven sneller vooruitgang.

Isabel: Binnen de Eco-transformatie werken we met zeven indicatoren, zoals autonomie in energievoorziening en grondstoffengebruik. Concreet: “Hoe autonoom is een bedrijf in zijn energievoorziening?”, “Hoe kan het minder grondstoffen verbruiken?”, ... Elke stap die wordt gezet is sowieso een goede zaak. Elk bedrijf, van kmo tot multinational, kan ook op zijn niveau verder gaan dan de wettelijke vereisten.

Een kmo zal andere topics in het vizier nemen dan een multinational die grotere budgetten ter beschikking heeft. Maar ook een klein bedrijf moet naar een toeleverancier durven stappen om te kijken of verpakkingsmateriaal milieuvriendelijker kan worden ingezet.

Wanneer een bedrijf van oordeel is dat het op elk van de zeven indicatoren minstens niveau 4 behaalt, kan het vragen of het in aanmerking komt voor de erkenning van Factory of the Future. Wij voeren daarop een audit uit, waarbij experts ter plaatse komen. Het auditrapport zal naast de sterke punten ook de verbeterpunten van het bedrijf opsommen. We delen onze kennis en geven aanbevelingen mee. Het is uiteraard aan het bedrijf in kwestie om hier verder mee aan de slag te gaan.

Wat is de rol van technologie in dit verhaal?

Veerle: Hoewel technologie minder centraal staat bij deze transformatie, zijn meetinstrumenten en procesoptimalisatie essentieel. We starten altijd met meten: waterverbruik, energieverbruik en grondstofgebruik. Die data vormen de basis voor concrete verbeterdoelen.

Bijvoorbeeld:

- Waterverbruik: het is natuurlijk de bedoeling dat bedrijven zo veel mogelijk water hergebruiken. Bedrijven die nog een stap verder willen gaan, zullen proberen de kringloop van waterverbruik te sluiten, om zo weinig mogelijk leiding- of grondwater te gebruiken.
- Energieverbruik: Ook daar is het een minimum om te kijken hoeveel energie je verbruikt en de energieverliezen weg te werken. Van een ‘Eco Factory’ wordt bijvoorbeeld verwacht dat ze nagaat of ze aan warmterecuperatie van toestellen kan doen of zelf een windturbine kan zetten, zodat ze kan afstappen van de klassieke fossiel opgewekte energie.

Om een vermindering van grondstoffen-, water- of energieverbruik te kunnen realiseren, moet je natuurlijk eerst weten wat je verbruikt. Nadien kan je gerichte doelstellingen of KPI’s zetten op bepaalde installaties of op bepaalde productielijnen. Die doelstellingen helpen dan vervolgens mee om als bedrijf vooruitgang te boeken op het vlak van milieu.

Wat zijn de voordelen van een transformatie tot ‘Eco Factory’?

Isabel: Een ‘Eco Factory’ plukt de vruchten van lagere kosten, hogere efficiëntie en een sterkere marktpositie. Denk aan een bedrijf dat door slimmer materiaalgebruik minder afval creëert en kosten bespaart. Bedrijven die dit principe begrepen hebben, zullen blijven zoeken naar

verbeteringen, ook al moeten ze eerst investeren. Ze weten immers dat de investering zichzelf op middellange of lange termijn terugbetaalt.
Veerle: En vergeet het imago van een bedrijf niet! Jonge talenten vinden duurzaamheid steeds belangrijker in hun keuze voor een werkgever. Klanten waarderen duurzaamheid steeds meer. Bedrijven die duurzaamheid in hun strategie verankeren, maken zichzelf aantrekkelijker voor de

echt een competitief onderscheidend voordeel zijn.

Jonge talenten vinden duurzaamheid steeds belangrijker in hun keuze voor een werkgever. Ook klanten waarderen duurzaamheid steeds meer. Bedrijven die duurzaamheid in hun strategie verankeren, maken zichzelf aantrekkelijker voor de arbeidsmarkt en klanten.

Veerle Van Steen, *Expert Environment bij Agoria*

Welke uitdagingen komen bedrijven tegen?

Isabel: Veel bedrijven hebben hun handen vol met dagelijkse uitdagingen, zoals personeelstekorten of internationale concurrentie. Duurzaamheid lijkt dan vaak een stap te ver. Maar uitstel kan op termijn leiden tot hogere kosten en complexere problemen. Daarom is het belangrijk om het eco-denken direct in de bedrijfsstrategie te integreren. Want vergis je niet, ‘eco’ is niet zomaar ‘eco’. Het draait om mensen, omgevingen, en alles operationeel krijgen. Daarom werken we zo transversaal met andere transformaties en bieden we ruime begeleiding.

Is het moeilijk om bedrijven warm te maken voor deze transformatie?

Veerle: Gelukkig zien we dat duurzaamheid de laatste jaren steeds hoger op de agenda staat. Waar het vroeger een bijzaak was, is het nu vaak één van de belangrijkste punten in audits. Wanneer we nu langsgaan bij bedrijven, beseffen we hoe ver ze soms al staan, niet omdat het moet maar veeleer uit eigen overtuiging. Dat is een positieve evolutie waar wij heel blij om zijn en bedrijven

Lees ook over de andere transformaties van het Make The Future-programma:

Make the Future: uw traject naar een Factory of the Future >

Transformatie naar Digital Factory >

Transformatie naar Integrated Engineering >

Transformatie naar Advanced Manufacturing >

Klaar om de eerste stap te zetten naar een 'Factory of the Future'?

Het Make the Future-programma staat open voor alle maakbedrijven die lid zijn Agoria of Sirris. Benieuwd waar uw bedrijf staat? **Plan een vrijblijvende evaluatie** om het huidige maturiteitsniveau van uw bedrijf te beoordelen. U ontvangt een gedetailleerd rapport met direct toepasbare inzichten om de transformatie te versnellen. En het mooiste ? Het is **gratis voor leden van Agoria en Sirris**..

Ontdek hoe Make the Future uw bedrijf kan helpen groeien Boek een vrijblijvende evaluatie van uw bedrijf

Auteurs

Ann Debaere